

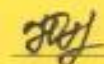
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«РОЖИЩЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ
ІМЕНІ С. З. ГЖИЦЬКОГО»

Випускова циклова комісія
«Технологічних дисциплін»

ПОГОДЖУЮ

Заступник директора

з навчальної роботи

Ольга НИЧИПОРУК

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора коледжу

 Вячеслав ТАРАСЮК

20 25 року

27 серпня 2025 року

ПРОГРАМА

з освітнього компонента

«БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ З ОСНОВАМИ ОХОРОНИ ПРАЦЬ»

Розробник Галина МОСІЙЧУК

Галузь знань 21 Ветеринарія

Спеціальність 211 Ветеринарна медицина

Освітньо-професійна програма Ветеринарна медицина

Статус освітнього компонента обов'язковий

Мова навчання українська

Програма освітнього компонента «Безпека життєдіяльності з основами охорони праці»
для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр
спеціальності 211 Ветеринарна медицина
денної форми навчання
складена на основі ОПП «Ветеринарна медицина»
« 20 » червня 2024 р. – 23 с.

Розробник: Галина МОСІЙЧУК

Програма обговорена на засіданні циклової комісії
технологічних дисциплін

Протокол від 26 серпня 2025 року № 1

Голова циклової комісії Ольга ЧИЖЕВСЬКА

Схвалено Педагогічною радою ВСП «Рожищенський фаховий коледж ЛНУВМБ
імені С. З. Гжицького»

Протокол від 27 серпня 2025 року № 8

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	21 Ветеринарія
Спеціальність	211 Ветеринарна медицина
Освітньо-професійна програма	Ветеринарна медицина
Характеристика ОК (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу)	
Статус	обов'язковий компонент
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ЄКТС	3
Курсова робота	-
Форма оцінювання	4-бальна шкала
Форма навчання	денна
Рік підготовки	2
Семестр	4
Аудиторні години	39
Лекції	35
Практичні заняття	4
Лабораторні заняття	-
Семінарські заняття	-
Самостійна робота	51

Примітка: співвідношення кількості годин (у відсотках):

аудиторних занять - 43,3 %

самостійна робота - 56,7 %

2. МЕТА ОК, ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Метою вивчення освітнього компонента є теоретична і практична підготовка майбутніх фахівців з метою набуття ними фахових компетентностей для здійснення професійної діяльності за даною спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій чи природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до небезпечних наслідків на об'єктах господарювання; для формування у них відповідальності за особисту та колективну безпеку. Освітній компонент повинен сформувати у майбутніх фахівців необхідних навиків для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду; сприяти усвідомленню нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у сільськогосподарському виробництві, тваринництві та ветеринарній медицині.

Предметом вивчення освітнього компонента є аналіз негативного впливу різного роду небезпек на життя та здоров'я людини у всіх аспектах її діяльності (фізіологічному, духовному, суспільному, виробничому), а також методи, засоби і заходи недопущення та захисту від них, дій щодо зменшення

небезпечного впливу на людину, навколишнє чи виробниче середовище, у випадках прояву небезпек.

Основними завданнями освітнього компонента є опанування знань і компетентностей для вирішення професійних завдань з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях; формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику; забезпечення гарантій збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах і організації безпечного виконання робіт у тваринництві та ветеринарній медицині через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку праці.

Передумовами вивчення освітнього компонента є опанування таких освітніх компонентів освітньо-професійної програми основи правознавства, вступ до спеціальності, ознайомлювальна практика, анатомія і фізіологія сільськогосподарських тварин, інфекційна безпека (біобезпека), Діджиталізація у професійній діяльності, Тваринництво, зоогігієна та ветеринарна санітарія, а також ряд освітніх компонентів загальноосвітньої підготовки – біологія і екологія, математика, фізика, хімія, основи медичних знань та інші.

2.1. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (РН)

РН1 Вільно спілкуватись державною мовою.

РН7 Здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел та володіти комп'ютерними програмами.

РН15 Дотримуватися правил безпеки життєдіяльності й охорони праці за фахової діяльності.

РН16 Планувати професійну діяльність та оформлювати звітну, облікову і довідкову документацію.

Компетентності

Інтегральна компетентність. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в галузі ветеринарної медицини; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні компетентності (СК)

СК7 Здатність організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці під час фахової діяльності.

СК8 Здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

СК10 Здатність використовувати знання й практичні навички у випадках виникнення та ліквідації заразних хвороб.

СК11 Здатність контролювати дотримання ветеринарних вимог під час виробництва продукції тваринництва.

СК14 Здатність планувати професійну діяльність та оформлювати звітну, облікову і довідкову документацію.

У результаті вивчення ОК (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу) здобувач освіти повинен:

знати:

- культуру безпеки і мати ризик-орієнтоване мислення, при якому питання безпеки, захисту й збереження навколишнього середовища розглядаються як найважливіші пріоритети в житті й діяльності;
- сучасні проблеми і головні завдання безпеки життєдіяльності та охорони праці;
- основні методи і системи забезпечення техногенної безпеки, системи та методи захисту людини і природного середовища від небезпек;
- основні нормативно-правові акти щодо організаційно-правових заходів в області забезпечення безпеки життєдіяльності і охорони праці;
- методичні основи щодо забезпечення проведення навчання серед працівників та населення з питань безпеки життєдіяльності та дій за надзвичайних ситуацій;
- правила надання допомоги та консультації працівникам і населенню з практичних питань безпеки життєдіяльності та захисту у надзвичайних ситуаціях;
- вимоги для оцінювання стану готовності підрозділу до роботи в умовах загрози і виникнення надзвичайної ситуації за встановленими критеріями

і показниками та надавати консультації працівникам організації (підрозділу) щодо підвищення його рівня;

- механізми впливу небезпек на людину, визначати характер взаємодії організму людини з небезпеками середовища існування з урахуванням специфіки механізму токсичної дії небезпечних речовин, енергетичного впливу та комбінованої дії вражаючих факторів;

- особливості проведення розслідування нещасних випадків, аварій та професійних захворювань;

- особливості застосування безпечних технологій в галузі сільського господарства та ветеринарній медицині;

- сучасні технологічні та наукові досягнення у галузі охорони праці для розробки і впровадження безпечних технологій, вибір оптимальних умов і режимів праці, проектування зразків техніки і робочих місць;

вміти

- визначити коло своїх обов'язків з питань виконання завдань професійної діяльності з урахуванням ризику виникнення небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання;

- обґрунтувати та забезпечити виконання у повному обсязі заходів з колективної та особистої безпеки;

- оцінити середовище перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу, суспільства, провести моніторинг небезпечних ситуацій та обґрунтувати головні підходи та засоби збереження життя, здоров'я та захисту працівників в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій;

- приймати рішення щодо безпеки в межах своїх повноважень;

- оцінити сталість функціонування об'єкту господарювання в умовах надзвичайних ситуацій та обґрунтувати заходи щодо її підвищення;

- обґрунтувати та забезпечити виконання комплексу робіт на об'єкті з попередження виникнення надзвичайних ситуацій, локалізації та ліквідації їхніх наслідків;

- забезпечити координацію зусиль виробничого колективу в попередженні виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків;

- ідентифікувати небезпечні чинники природного та техногенного середовищ і віднайти шляхи відвернення їхньої вражаючої дії;

- оцінити безпеку при проведенні ветеринарних заходів та обґрунтувати заходи щодо її підвищення;

- обґрунтувати нормативно-організаційні заходи забезпечення безпечної експлуатації обладнання, інструментів та попередження виникнення надзвичайних ситуацій;

- розробити та впровадити заходи щодо усунення причин виникнення нещасних випадків та з ліквідації наслідків аварій на виробництві;
- впроваджувати організаційні і технічні заходи з метою поліпшення безпеки праці;
- враховувати положення законодавчих і нормативно-правових актів з охорони праці під час виконання виробничих та управлінських функцій;
- організовувати діяльність виробничого колективу з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці, щоб запобігти виникненню нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві;
- ефективно розподіляти функції, обов'язки і повноваження з охорони праці у виробничому колективі;
- контролювати виконання вимог охорони праці в своєму підрозділі, та на об'єкті в цілому.

3. ОБСЯГ ТА СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Форма навчання

денна

Підсумкова форма контролю

іспит

№ теми	Назва розділу	Кількість годин							
		Разом	Самостійна робота	Навчальні заняття					
				Всього	Аудиторні				
					Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11
Безпека життєдіяльності									
1.	Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек.	4	2	2	2				
2.	Природні загрози, характер їх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	6	4	2	2				
3.	Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах.	6	4	2	2				
4.	Соціально-політичні небезпеки, їх види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у надзвичайних ситуаціях.	6	4	2	2				
5.	Застосування ризик орієнтовного підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку надзвичайної ситуації.	4	2	2	2				

6.	Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та територій у надзвичайних ситуаціях.	6	4	2	2				
7.	Управління силами та засобами оповіщення громадськості під час надзвичайної ситуації.	4	2	2	2				
Разом по розділу		36	22	14	14				
Основи охорони праці									
8.	Вступ. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці.	4	2	2	2				
9.	Державне управління, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.	6	4	2	2				
10.	Організація охорони праці на суб'єктах і об'єктах.	4	2	2	2				
11.	Навчання з питань охорони праці.	6	4	2	2				
12.	Профілактика травматизму та професійних захворювань.	4	2	2	2				
13.	Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.	6	2	4	2		2		
14.	Основи фізіології та гігієни праці.	6	4	2	2				
15.	Електробезпека. Пожежна безпека.	4	2	2	2				
16.	Вимоги безпеки в галузі сільського господарства.	6	4	2	2				
17.	Виробнича безпека в ветеринарії.	8	3	5	3		2		
Разом по розділу		54	29	25	21		4		
Разом з ОК		90	51	39	35		4		

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
4 семестр			
1.	Модель життєдіяльності людини. Основні визначення безпеки життєдіяльності. Небезпеки. Надзвичайні ситуації.	2	[1] с. 10-25 [2] с. 26-41 [9] с. 7-18, 20-26, 37, 137-145 [11] с. 9-24, 25-34, 353-365
2.	Небезпечні природні процеси і явища.	2	[1] с. 66-94 [9] с. 26-30, 148-184 [11] с. 35-43, 366-384
3.	Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Хімічна безпека. Радіаційна безпека.	2	[1] с. 95-159 [9] с. 31, 185-208 [11] с. 44-51, 384-397
4.	Соціально-політичні небезпеки.	2	[1] с. 182-223 [9] с. 31-36, 214-221 [11] с. 51-53, 398-412
5.	Ризик і його концепція.	2	[1] с. 315-349 [9] с. 39-46 [11] с. 53-67
6.	Організаційно-функціональна структура захисту населення і територій у надзвичайній ситуації.	2	[1] с. 395-449 [9] с. 47-53 [11] с. 68-91, 413-431
7.	Оперативне управління за умов виникнення надзвичайної ситуації.	2	[1] с. 351-394 [9] с. 47-53, 226-245 [11] с. 68-91, 432-446
8.	Вступ. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці.	2	[2] с. 10-55, 66-108 [8] с. 6-32 [4] с. 15-28, 32-34 [11] с. 104-109, 307-312, 347-350
9.	Державне управління, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.	2	[1] с. 112-201 [8] с. 43-44 [9] с. 78-79 [4] с. 29-32, 34 [11] с. 312-324 [14] с. 10-24
10.	Організація охорони праці на суб'єктах і об'єктах.	2	[2] с. 206-209 [8] с. 17-32

			[9] с. 79-81, 134-136 [4] с. 34-42 [11] с. 188-198 [14] с. 25-35
11.	Навчання з питань охорони праці.	2	[2] с. 215-238 [8] с. 26 [9] с. 81-82 [4] с. 43-50 [14] с. 36-64
12.	Профілактика травматизму та професійних захворювань.	2	[2] с. 356-410 [8] с. 36-44 [9] с. 104-111 [4] с. 73-90 [14] с. 225
13.	Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.	2	[2] с. 414-483 [9] с. 112-113 [4] с. 52-71 [11] с. 325-331
14.	Основи фізіології та гігієни праці.	2	[2] с. 321-330 [8] с. 49-119 [9] с. 86-95 [4] с. 91-222 [11] с. 109-187 [14] с. 100-117
15.	Електробезпека. Пожежна безпека.	2	[2] с. 330-340 [1] с. 175-181 [8] с. 141-250 [9] с. 99-121 [4] с. 223-274, 305-356 [11] с. 237-287 [14] с. 326-370, 437-461
16.	Вимоги безпеки в галузі сільського господарства.	2	[2] с. 268-329 [8] с. 49-64 [14] с. 100-182
17.	Виробнича безпека в ветеринарії.	3	[8] с. 121-125 [14] с. 225-325 [11] с. 212-234
Разом за семестр		35	
Разом		35	

4.2. Теми практичних (лабораторних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форми та засоби контролю	Рекомендована література
4 семестр				
1.	Встановлення зв'язку, розслідування та облік нещасних випадків. Складання актів про нещасний випадок.	2	Індивідуальний контроль	[2] с. 373-411 [10] с.115-137 [3] с. 144-201
2.	Розробка інструкцій з охорони праці в галузі сільського господарства.	2	Індивідуальний контроль	[10] с. 43-49, 371-436 [3] с.123-129 [14] с.100-182
Разом за семестр		4		
Разом		4		

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
4 семестр			
1.	Модель життєдіяльності людини. Статистична оцінка небезпечних і шкідливих чинників для життя людини.	1	[1] с. 10-25 [10] с. 8-14 [11] с. 14-18, 25-52
2.	Стадії (періоди) розвитку надзвичайних ситуацій.	1	[2] с. 26-41 [11] с. 34-52, 353-360
3.	Пожежі у природних екосистемах. Дії населення до, при і після природних небезпек.	2	[1] с. 66-94 [11] с. 34-43, 383-384
4.	Регіональний комплекс захисту від природних загроз.	2	[11] с. 34-43 [10] с. 29-45
5.	Рівні виробничих аварій в залежності від їхнього масштабу.	1	[1] с. 95-135 [11] с. 44-50, 384-397
6.	Правила поведінки і дії населення в разі виникнення пожежі.	1	[11] с. 92-99, 287-306 [10] с. 254-258
7.	Основні принципи захисту від радіаційної і хімічно небезпек.	1	[1] с. 136-159 [10] с. 73-75 [11] с. 144-175, 394-396
8.	Правила поведінки і дії населення при загрозі ураження парами ртуті.	1	[11] с. 112-114, 392-394
9.	Частота змін стресових станів у людей, що знаходяться в районі надзвичайної ситуації.	1	[1] с. 182-223 [11] с. 428-432
10.	Вплив факторів соціального середовища на людину.	2	[1] с. 224-306 [10] с. 26-28, 75-102 [11] с. 68-91, 188-190

11.	Психоемоційна і медична реабілітація постраждалого населення.	1	[1] с. 224-306 [10] с. 281-282, 309-310 [11] с. 428-431
12.	Методи визначення ризику. Побудова дерева рішень.	2	[1] с. 341-350 [10] с.103-108 [11] с. 53-67
13.	Організація захисту населення і територій у надзвичайній ситуації.	2	[1] с. 420-448 [10] с. 259-274 [11] с. 413-431
14.	Економічні механізми регулювання безпеки.	2	[1] с. 395-449 [11] с. 413-432
15.	Карантинні та санітарно-протиепідемічні заходи.	1	[1] с. 351-394 [11] с. 432-446
16.	Основні заходи, тактика дій і способи виконання робіт у зоні НС аграрного напрямку.	1	[1] с. 367-394 [11] с. 432-446
17.	Охорона праці як наука.	2	[2] с.10-55 [8] с. 6-16 [11] с. 104-108
18.	Гарантії прав на охорону праці під час прийому на роботу і під час роботи.	2	[2] с. 44-49, 66-108 [8] с. 17-32 [11] с. 315-324, 347-352
19.	Обов'язки та відповідальність адміністрації підприємства за порушення законодавства про охорону праці.	2	[2] с. 112-201 [8] с. 43-44
20.	Показники, які підвищують професійну активність і зберігають трудові ресурси.	2	[2] с. 206-209 [8] с. 17-32
21.	Атестація робочих місць на суб'єктах і об'єктах. Паспортизація санітарно-технічного стану умов і охорони праці підприємствах.	2	[2] с. 227-236 [14] с. 54-65 [3] с. 33-38 [10] с.112-116, 128-167 [11] с. 191-198
22.	Обов'язок працівників щодо виконання вимог охорони праці.	2	[2] с. 215-238 [8] с. 26
23.	Обставини за яких нещасні випадки не визнаються такими, що пов'язані з виробництвом.	2	[2] с. 356-410 [8] с. 36-44 [11] с. 325-329
24.	Обов'язки та права суб'єктів страхування.	2	[2] с.414-483 [11] с.329-332
25.	Заходи для зниження негативного впливу мікроклімату в робочій зоні.	2	[2] с. 321-330 [8] с. 49-119 [11] с. 109-120
26.	Дослідження параметрів мікроклімату робочої зони та оцінка щодо відповідності їх нормативним значенням.	2	[8] с. 49-119 [10] с. 54-66, 196-212
27.	Захист від статистичної електрики. Надання першої долікарської допомоги при ураженні електричним струмом.	1	[2] с. 337-353 [1] с. 175-181 [8] с. 141-196 [11] с. 285-287 [10] с.147-149 [3] с. 307-308

28.	Вибір типів та визначення необхідної кількості первинних засобів пожежогасіння.	1	[8] с. 235-250 [10] с. 274-275, 234-257 [14] с. 496-502
29.	Порядок проведення медичних оглядів працівників галузі сільського господарства.	2	[2] с. 268-329 [8] с. 49-64 [14] с. 36-65 [3] с. 78-88
30.	Розробка плану заходів щодо дотримання вимог охорони праці на тваринницьких фермах.	2	[10] с. 202-268 [14] с. 225-345 [11] с. 212-236
31.	Догляд за хворими тваринами і підозрілими щодо захворювання на заразні хвороби.	3	[8] с. 121-125 [14] с. 266-309 [3] с. 202-250
Разом за семестр		51	
Разом		51	

5. ВИДИ ЗАНЯТЬ, МЕТОДИ І ФОРМИ НАВЧАННЯ

Форми організації освітнього процесу: навчальні заняття (лекції, практичні та лабораторні заняття), самостійна робота, консультації, індивідуальні завдання, дистанційне навчання.

Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, ігрові, фахово спрямовані та інші.

6. КОНТРОЛЬ І ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Для визначення рівня засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань та вмінь:

- поточний контроль за темами і змістовими модулями;
- семестрове оцінювання (за семестр);
- іспит.

Поточний контроль проводиться викладачами на аудиторних заняттях усіх видів. Основною метою поточного контролю є перевірка рівня підготовки здобувачів освіти до виконання конкретних завдань; проміжний контроль має на меті оцінити знання, вміння та практичні навички, набуті унаслідок засвоєння теоретичного і практичного матеріалу після вивчення логічно завершеної частини освітнього компонента (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу). Основним завданням як поточного, так і проміжного контролю є забезпечення зв'язку між викладачами та здобувачами освіти в процесі навчання, управління навчальною мотивацією.

Поточний контроль може проводитись в усній формі під час проведення практичних, лабораторних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Результати поточного контролю (поточна успішність) з освітнього компонента (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу) є базовою інформацією під час проведення іспиту.

Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи здобувача освіти протягом семестру над вивченням програмного матеріалу ОК, відвідування занять;

- виконання завдань на практичних заняттях;
- виконання завдань поточного контролю;
- виконання завдань самостійної роботи здобувачем освіти.

Поточний контроль рівня знань може проводитись як:

- 1) усне опитування за контрольними запитаннями;
- 2) виконання практичних вправ і завдань;
- 3) письмовий контроль (контрольна робота за варіантами або тестування).

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному етапі здобуття освітньо-професійного ступеня та/або на завершальних етапах.

Підсумковий контроль може проводитись:

- в письмовій та/або усній формах;
- з використанням комп'ютерних технологій.

Формою підсумкового контролю є семестровий контроль рівня знань, умінь, навичок здобувачів освіти. Семестровий контроль проводиться у формах семестрової оцінки та семестрового іспиту з освітнього компонента щодо обсягу навчального матеріалу, визначеного програмою освітнього компонента. Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю (іспиту) з освітнього компонента, якщо він (здобувач) виконав усі види робіт, передбачені програмою. Виставлення семестрової оцінки полягає в оцінюванні засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу на підставі виконання ним (здобувачем) усіх видів робіт і не передбачає обов'язкової присутності здобувача освіти.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

<i>Оцінка</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
«Відмінно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
«Добре»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень з освітнього компонента, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усіх відповідях - неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
«Задовільно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач освіти у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.
«Незадовільно»	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Бакіров В. С., Бабало Ю. Я., Величко В. В. та інші. Безпека життєдіяльності: базовий підручник. Харків: Фоліо, 2014. 267 с.
2. Вахонєва Т. М. Основи охорони праці в Україні: навчальний посібник. Київ: ВД «Дакор», 2019. 508 с.
3. Войнахович О. В. Охорона праці у ветеринарній медицині : навчальний підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 554 с.
4. Гандзюк М. П., Желібо Є. П., Халімовський М. О. Основи охорони праці : підручник. Київ : Каравела, 2023. 384 с.

5. Грибан В. Г., Негодченко О. В. Охорона праці: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2020. 280 с.
6. Желібо Є. П., Сагайдак І. С. Безпека життєдіяльності: навчальний посібник. Ірпінь, 2020. 462 с.
7. Запорожець О. І., Протоєрейський О. С., Франчук Г. М. та інші. Основи охорони праці: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 264 с.
8. Зацарний В. В., Зеркалов Д. В., Землянська О. В. Безпека життєдіяльності: навчальний посібник. Київ: Основа, 2015. 326 с.
9. Левченко О. Г., Землянська О. В. та інші. Безпека життєдіяльності та цивільний захист : підручник. Київ : Каравела, 2023. 268 с.
10. Левченко О. Г., Землянська О. В. та інші. Безпека життєдіяльності та цивільний захист : додатки до підручника. Київ : Каравела, 2023. 312 с.
11. Левченко О. Г., Полукаров О. І., Зацарний В. В. та інші. Охорона праці та цивільний захист : підручник. Київ : Основа, 2023. 472 с.
12. Леськів Г. З., Верескля М. Р. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навчальний посібник. Львів, 2018. 262 с.
13. Мелех Л. В. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навчальний посібник. Львів, 2022. 219 с.
14. Пістун І. П., Березовський А. П., Березовський С. А. Охорона праці в галузі сільського господарства (тваринництво, птахівництво) : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2024. 504 с.
15. Сакун М. М., Москалюк І. В., Нагорнюк В. Ф. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці: навчальний посібник. Одеса, 2017. 400 с.
16. Стищенко Т. Є., Пронюк Г. В., Сердюк Н. М., Хондак І. І. Безпека життєдіяльності: навчальний посібник. Харків: ХНУРЕ, 2018. 336 с.

Додаткова:

1. Зеркалов Д. В. Безпека професійної діяльності: монографія. Київ: Основа, 2014. 184 с.
2. Зеркалов Д. В. Наукові основи безпеки людини: монографія. Київ: Основа, 2015. 846 с.
3. Зеркалов Д. В. Охорона праці: навчальний посібник. Київ: Основа, 2015.
4. Кіт Л. Я., Наливайко Н. В. Основи рятування і збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 132 с.
5. Яковлев О. А. Фундаментальні проблеми правового регулювання умов праці і встановлення гарантій для працівників: монографія. Харків: Право, 2019. 98 с.
6. Яремко З. М., Тимошук С. В., Писаревська С. В. та інші. Охорона праці: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 234 с.

Інформаційні ресурси:

1. Азаров С. І., Сидоренко В. Л., Єременко С. А., Пруський А. В. Методичні засади пожежного аудиту вибухопожежонебезпечних об'єктів. Науковий вісник: Цивільний захист та пожежна безпека. 2020. № 2(10).
2. Білоус З. В. Німецький досвід правового забезпечення нагляду та контролю у сфері праці. Правовий часопис Донбасу. 2019. № 3 (68).
3. Борис О. П. Реформування державної служби з надзвичайних ситуацій України. Науковий вісник: державне управління: журнал. 2020. № 1.

4. Вайда Т. С. Долікарська допомога: навчальний посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019.
5. Вареник О. С. Наукова інтерпретація, сутність і значення локального правового регулювання охорони праці. Соціальне право. 2018. № 2.
6. Волошина С. М. Поняття безпеки й гігієни праці. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2015. Серія ПРАВО. Вип. 35. Ч. І. Т. 2.
7. Корецький Ю. О. Механізми державного регулювання екологічної безпеки в надзвичайних ситуаціях. Державне управління та місцеве самоврядування. 2020. Вип. 1(44).
8. Литвин А. Ф. Пріоритетні шляхи вдосконалення умов охорони праці власником на підприємстві. Молодий вчений. 2018. № 10.
9. Мелех Л. В. Доступ до інформації про генетично модифіковані організми як гарантія забезпечення життєдіяльності в Україні. Актуальні проблеми приватного права в умовах євроінтеграційних процесів в Україні: збірник тез доповідей учасників науково-практичного семінару (11 листопада 2021 року). Львів: ЛьвДУВС, 2021.
10. Мелех Л. В. Право працівника на здорові, належні та безпечні умови праці. Теоретико-прикладні проблеми правового регулювання в Україні: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 10 грудня 2021 р.). Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021.
11. Мелех Л. В., Мелех Б. В. Юридична природа конституційного права працівника на здорові, належні та безпечні умови праці: юридичний науковий електронний журнал. 2022. №1.
12. Обушенко О. М. Елементи механізму правового регулювання інституту охорони праці: науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2013. № 3.
13. Ткачук К. Н., Третьякова Л. Д., Зеркалов Д. В., Полукаров О. І., Каштанов С. Ф. Охорона праці та промислова безпека: монографія. Київ: Основа, 2014.
14. Филипчук В. Л., Ткачук К. Н., Печніков О. С., Шаталов О. С. та інші. Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві: навчальний посібник. Київ. Основа, 2016.
15. Чернега Р. Т. Концепція правового забезпечення охорони праці в контексті євро інтеграції України: монографія. Харків: Панов, 2019.
16. Шурин І. А., Комарницький Я. О. Забезпечення пожежної безпеки на об'єктах різноманітного призначення: методичні рекомендації. Львів, 2020.
17. Яковлєв О. А. Принципи державної політики в галузі охорони праці: погляд правника. Право та інновації. 2017. № 2.
18. Яковлєв О. А. Фундаментальні проблеми правового регулювання умов праці і встановлення гарантій для працівників: монографія. Харків: Право, 2019.

Основні нормативно-правові акти

Конституція України URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254>
Кодекс цивільного захисту України
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>
Кодекс законів про працю України

URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

Закони України:

Про охорону праці URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>

Основи законодавства України про охорону здоров'я

URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>

Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення

URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>

Про захист населення від інфекційних хвороб

URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1645-14>

Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи

URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/791%D0%B0->

Про об'єкти підвищеної небезпеки

URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2245-14>.

Про зону надзвичайної екологічної ситуації

URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1908-14>.

Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування

URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>

Постанови Кабінету Міністрів

Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру за їх рівнями

URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/368-2004-п>

Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1052-2015-п>

Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/733-2017-п>

Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/841-2013-п>

Про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту

URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/443-2013-п> 214

Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-п>

Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/444-2013-п>.

Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-п>

Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/270-2001-п>

Про порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/442-92-п>.

Про затвердження Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/469-2015-п>.

Накази

Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні: наказ МВС України URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15>.

Про затвердження Правил безпеки під час поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення: Наказ Мін-ва енергетики та вугільної промисловості України URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1127-13>

Про затвердження Мінімальних вимог безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці: наказ Мін-ва соц. політики України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1494-18>

Про затвердження Гігієнічної класифікації праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу: наказ Міністерства охорони здоров'я України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0472-14>

Типове положення про службу охорони праці: Наказ Держнаглядохоронпраці URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1526-04>

Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства: Наказ Держгірпромнагляду URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0311-07>.

Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень: Постанова МОЗ URL: <http://mozdocs.kiev.ua/view.php?id=1972>

Про затвердження Інструкції про поводження з вибуховими матеріалами в органах та підрозділах Національної поліції України та підрозділах Експертної служби МВС України: Наказ МВС України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1081-19> 215

Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів: Наказ Мін-ва праці та соц. Політики України URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0093-98>

Положення про розробку інструкцій з охорони праці: Наказ Держнаглядохоронпраці URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0226-98>

Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці: Наказ Держгірпромнагляду URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0316-07>.

Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці: Наказ Держнаглядохоронпраці URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0231-05>

Про затвердження Класифікатора розподілу травм за ступенем тяжкості: Наказ МОЗ України URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0902-07>

Про затвердження Вимог щодо безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями: Наказ Мін-ва соц. політики України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0508-18>

Про затвердження Класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій: Наказ МВС України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0969-18>

Про затвердження Організаційно-методичних вказівок з підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях: Наказ ДСНС України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0738388-19>

Про затвердження Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу: Наказ МОН України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0612-19>.

Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу»: Наказ Міністерства охорони здоров'я України

URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0472-14>

Про затвердження Інструкції про організацію обміну інформацією про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації та хід ліквідації її наслідків між Державною службою України з надзвичайних ситуацій і Міністерством освіти і науки України: Наказ МВС та МОЗ

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0096-20>.

Про затвердження Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України: Наказ МОН України

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1229-16>

Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці: Наказ Держнаглядохоронпраці України

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0165880-20.216>

Про затвердження Показчика нормативно-правових актів з охорони праці: Наказ Державної служби України з питань праці

URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/rada/show/v0055880-18>.